

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur 2 december 2024
Algemeen Bestuur 19 december 2024

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Soort notitie: Beleidsvoorstel		Datum 6 november 2024
Portefeuillehouder Jaco van Erk	MT-Lid Marije Klink	Steller Daniel Delwel/Linda Vonk/Nathalie de Graaff

Onderwerp

Voortzetten Was- en Strijkservice

Voorstel

1. Inkopen van de was- en strijkservice - met de mogelijkheid tot het alleen het afnemen van wassen - als maatwerkvoorziening (en niet als algemene voorziening) voor in ieder geval de duur van twee jaar.
2. Instemmen om van de service een ontwikkelvoorziening te maken en de inrichting bij aanvang te financieren vanuit het Participatiebudget.
3. Evalueren na twee jaar of de was- en strijkservice in de toekomst als maatwerkvoorziening of als algemene voorziening moet worden doorontwikkeld.
4. Met instemming van dit voorstel zal de verordening per gemeente nog aangepast moeten worden en lokaal in de route moeten voor vaststelling in de raad. We vragen u vooruitlopend op deze besluitvorming de verdere implementatie door de GR Sociaal vast in gang te zetten. E.e.a. is daarmee onder voorbehoud van goedkeuring van de aangepaste verordening.

Bevoegdheid

Algemeen Bestuur (de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5 van de GR Sociaal).

Samenvatting

Betreft: Voortzetting en uitwerking Was- en Strijkservice

De pilot voor de algemene voorziening in de Drechtsteden voor wassen, vouwen en strijken via de tussenpartij Hoi Services, is per 1 oktober contractueel beëindigd. Gezien de aflooptdatum van het contract en de wens om betrouwbaar te zijn naar onze inwoners is er door GR Sociaal een tijdelijke oplossing gevonden in een samenwerking tussen DrechtwerkActief en SCO diensten. Deze voorziening verzorgt de was voor de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht. Voor de gemeenten Alblasterdam, Hendrik-Ido-Ambacht en Papendrecht blijft Werkvisie de Hoop de diensten middels een tijdelijke verlenging per opdrachtbrief voortzetten, maar dan zonder tussenkomst van Hoi Services en met door SDD bekostigde nieuwe machines. Na de pilot afgewacht te hebben, wensen de gemeenten Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam per 1 januari 2025 ook te starten. Dit zal dan worden meegenomen in de uitwerking van een nieuwe voorziening. Bestuurlijk moet er nu een keuze gemaakt worden hoe de voorziening vorm krijgt in de toekomst.

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

De pilot voor de algemene voorziening werd gestart en aangeboden aan nieuwe Wmo-cliënten ter vervanging van de tot dan toe beschikbare maatwerkvoorziening in de Huishoudelijke Ondersteuning. Het doel was het ontlasten van de huishoudelijke ondersteuning bij een tijdrovende - dus kostbare - klus. Door dit uit te besteden aan de participatiedoelgroep is beoogd kostbare tijd van gekwalificeerde hulpen effectiever te benutten en tegelijkertijd verondersteld dat hiermee impact kon worden gemaakt op de sociale positie van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De gedachte was om er daarmee een domein overstijgende en kosteneffectieve voorziening van te maken. In de pilotfase is het als algemene voorziening neergezet (= verantwoordelijkheid gemeenten) en een contract met HOI Services afgesproken tussen alle gemeenten en HOI (ook GR Sociaal had een contract).

Hoewel deze centrale voorziening kosteneffectief blijkt en daarmee potentie biedt, bleek het voortzetten op de huidige manier niet wenselijk. Enerzijds omdat Fris facilitair (die een groot deel van de service/pilot uitvoerde) wilde stoppen met hun volledige bedrijfstak "Wasservice", anderzijds omdat er inmiddels een ander beeld ontstond bij de kosten en kwaliteit die gemoeid gingen met o.a. Hoi. Gevolg is dat de algemene voorziening per 01-10-2024 zou ophouden te bestaan. Om dat te voorkomen heeft de GR Sociaal zo snel mogelijk een tijdelijk alternatief ontwikkeld met Drechtwerk en zal het bestuur met dit voorstel een keuze moeten maken voor de periode na 01-01-2025.

Beoogd resultaat

Een efficiëntere en socialere inzet van middelen binnen de Wmo. Waarbij de taken wassen, vouwen en strijken als ontwikkelvoorziening worden georganiseerd en gefinancierd, voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Argumenten

Voor de komende twee jaar inkopen als Wmo maatwerkvoorziening biedt kostenbesparing en efficiëntere inzet van huishoudelijke ondersteuning:

- De maatwerkvoorziening op deze wijze inrichten is per week voordeliger ten opzichte van de pilotsituatie.
- Gekwalificeerde hulpen kunnen zich met het overhevelen van deze eenvoudigere wastaken, richten op complexere taken. Dit optimaliseert de inzet waardoor de beperkte capaciteit beter wordt benut binnen de toch al krappe arbeidsmarkt.
- Maatwerkvoorziening houdt vanwege het indicatieproces de toegang beheersbaarder.
- Administratief eenvoudig, omdat de eigen bijdrage gekoppeld is aan het CAK.

Door de benoemde wastaken als een ontwikkelvoorziening te blijven organiseren zetten we in op arbeidsontwikkeling en inclusie:

- De participatiedoelgroep doet hiermee werkervaring op wat hun kansen op de (reguliere) arbeidsmarkt vergroot.
- Het betrekken van deze kwetsbare doelgroep bij de samenleving, bevordert sociale inclusie en zelfredzaamheid.

Financiering die alleen nodig is bij de start, kan via het Participatiebudget lopen. Dit draagt bij aan een geïntegreerde aanpak en effectiever gebruik van gemeentelijke middelen:

- Het daarvoor beschikbare participatiebudget wordt duurzaam benut en draagt bij aan een positieve businesscase: beide uitvoerende partijen beogen zelfvoorzienend te worden.
- De druk op de Wmo-uitgaven wordt hiermee verlicht.
- De begroting kan via SDD lopen, waardoor gemeenten niet apart hoeven te reserveren in hun begroting voor de opstart van de voorziening.

Na twee jaar evalueren, de opties verder onderzoeken en een businesscase uitwerken voor een doorontwikkeling als maatwerkvoorziening of algemene voorziening:

- Rust en ruimte bieden kansen voor een innovatieve en toekomstbestendige oplossing.
- Inwoners die hun was niet zelf meer kunnen verzorgen staan gedurende deze onderzoeksperiode niet in de kou.

Kanttekeningen

Het staat gemeenten vrij om te kiezen om van de was- en strijkservice een algemene voorziening te maken, echter ligt dan ook de verantwoordelijkheid om hierin te voorzien bij gemeenten. De GR Sociaal kan enkel adviseren over maatwerkvoorzieningen. In de praktijk betekent dit dan ook dat als gemeenten een algemene voorziening prefereren de GR Sociaal, totdat er daadwerkelijk een algemene voorziening beschikbaar is, het noodzakelijke wassen en - met uitzondering van Dordrecht - strijken, als maatwerk HO zullen blijven indiceren op basis van de normtijden en vastgestelde kosten HO (€40,97 per uur voor een eenpersoonshuishouden, €61,46 per uur voor een meerpersoonshuishouden).

Vanuit het laatste Regionale Opgave Overleg met de beleidsadviseurs Wmo is de indruk wel dat de meeste gemeenten openstaan voor een voortzetting van een was- en strijkservice ingericht als maatwerkvoorziening, echter is door gemeente Dordrecht en Sliedrecht wel de nadrukkelijke behoefte uitgesproken voor een service voor alleen wassen, vouwen (zonder strijken). Met DrechtwerkActief is daarom onderzocht of het wassen en vouwen zonder strijken ook voldoende leerrendement biedt. Dat blijkt het geval en kan daarom als differentiërende optie worden aangeboden.

Consequenties

Financiële consequenties

De kosten zijn berekend op basis van de volgende uitgangspunten:

- Bij het blijven verstrekken van de voorziening als maatwerkvoorziening geleverd door de thuiszorg bij inwoners thuis, zal 100% van de potentiële cliënten hiervan gebruik blijven maken, zoals nu het geval is.
- Op basis van de normtijden en de vastgestelde kostprijs voor HO Was- en Strijkservice is het tarief voor de maatwerkvoorziening bij een eenpersoonshuishouden €40,97 per week en bij een meerpersoonshuishouden €61,46 per week.
- Op basis van de huidige populatie zien we een verdeling van 78% eenpersoonshuishoudens tegenover 22% meerpersoonshuishoudens.
- De financiering van de module wassen, strijken/vouwen is gebaseerd op feitelijke levering. Het gemiddelde aantal weken per dat per jaar gewassen wordt per client is 45 weken, hierbij uitgaand van een aantal weken 'no-show' per jaar.
- In de berekening is uitgegaan van een besteding van 1 uur aan wassen en strijken/vouwen door de huishoudelijk ondersteuner.

Omdat de arbeidsmarkt sinds 2020 is veranderd, en er inmiddels forse wachtlijsten bestaan voor de huishoudelijke ondersteuning is er een uitvraag bij de zorgaanbieders gedaan op het percentage HO-cliënten dat gebruik maakt van wassen en strijken. Dit percentage wordt nu geschat op 16% van de totale HO-populatie. Het totaal aantal huishoudens dat conform dit percentage wassen en strijken in maatwerk nodig heeft is 1462. Daarvan is 1140 eenpersoons en 322 meer persoons. Berekend op basis van de eerder genoemde uitgangspunten en tarieven HO komt dit in de oude situatie, waarbij de huishoudelijk ondersteuner de service verzorgt, jaarlijks op een bedrag van € 2.986.785.

Wanneer volgens het voorstel DrechtwerkActief dit gaat verzorgen met dezelfde aantallen, komen de kosten op basis van de businesscase op €1.971.000. Dit is inclusief bedrijfsmatige kosten. De uitvoering door DrechtwerkActief kan een **mogelijke besparing van €1.015.785 opleveren bij wassen en strijken.**

De opbrengsten en kosten zijn doorberekend vanuit een business model van 150 waszakken per week. Bij grotere aantallen waszakken kan er op verschillende kostensoorten een efficiency slag gemaakt worden. In de berekening zijn deze mogelijkheden niet opgenomen.

Gemeente	# klanten HO	# klanten Wassen	# 1-persoons	# 2-persoons	Kosten 1-persoons	Kosten 2-persoons	Totaal maatwerk
Alblasserdam	553	88	69	19	€ 127.212	€ 52.548	€ 179.760
Dordrecht	3858	617	481	136	€ 886.795	€ 376.136	€ 1.262.931
Hardinxveld-Giessendam	453	72	57	16	€ 105.088	€ 44.251	€ 149.339
Hendrik-Ido-Ambacht	798	128	100	28	€ 184.365	€ 77.440	€ 261.805
Papendrecht	1065	170	133	37	€ 245.206	€ 102.330	€ 347.536
Sliedrecht	805	129	100	28	€ 184.365	€ 77.440	€ 261.805
Zwijndrecht	1602	256	200	56	€ 368.730	€ 154.879	€ 523.609
Totaal	9134	1462	1140	322	€ 2.101.761	€ 885.024	€ 2.986.785

Mogelijk kan een besparing verder oplopen doordat naar schatting 20% een andere (eigen) oplossing zal zoeken voor het wassen en strijken omdat zij geen gebruik willen maken van deze voorziening, dit op basis van een belronde. Bij dit laatste scenario komt de totale besparing bij wassen en strijken op €1.409.985: een extra besparing van €394.200.

Bij de berekening is uitgegaan van het inrichten van wassen en strijken/vouwen tegen een tarief van € 29 voor wassen en vouwen en € 30 voor wassen en strijken. Splitsing tussen wassen/vouwen en strijken geeft in de huidige businesscase een gering verschil in tarief, maar is zoals in de kanttekening aangegeven een optie. Dit verschil in tarief is gebaseerd op het tarief dat bij andere wasservices wordt gehanteerd voor strijken.

							Kosten en besparingen met 20%"niet willers"			
Gemeente	Totaal klanten	Totaal maatwerk HO	Totaal wassen	Totaal wassen en strijken	Besparing bij wassen	besparing bij wassen en strijken	Totaal wassen	Totaal wassen en strijken	Besparing bij wassen	besparing bij wassen en strijken
Alblasserdam	88	€ 179.760	€ 114.840	€ 118.800	€ 64.920	€ 60.960	€ 91.872	€ 95.040	€ 87.888	€ 84.720
Dordrecht	617	€ 1.262.931	€ 805.185	€ 832.950	€ 457.746	€ 429.981	€ 644.148	€ 666.360	€ 618.783	€ 596.571
Hardinxveld-Giessendam	72	€ 149.339	€ 93.960	€ 97.200	€ 55.379	€ 52.139	€ 75.168	€ 77.760	€ 74.171	€ 71.579
Hendrik-Ido-Ambacht	128	€ 261.805	€ 167.040	€ 172.800	€ 94.765	€ 89.005	€ 133.632	€ 138.240	€ 128.173	€ 123.565
Papendrecht	170	€ 347.536	€ 221.850	€ 229.500	€ 125.686	€ 118.036	€ 177.480	€ 183.600	€ 170.056	€ 163.936
Sliedrecht	129	€ 261.805	€ 168.345	€ 174.150	€ 93.460	€ 87.655	€ 134.676	€ 139.320	€ 127.129	€ 122.485
Zwijndrecht	256	€ 523.609	€ 334.080	€ 345.600	€ 189.529	€ 178.009	€ 267.264	€ 276.480	€ 256.345	€ 247.129
Totaal	1460	€ 2.986.785	€ 1.905.300	€ 1.971.000	€ 1.081.485	€ 1.015.785	€ 1.524.240	€ 1.576.800	€ 1.462.545	€ 1.409.985

*Let op! Voor het correct vast stellen van de totale kosten voor de tabel "totaal maatwerk HO" is er gerekend met een verdeling van 1-persoons en meerpersoonshuishoudens.

Personele en organisatorische consequenties

Met SDD als opdrachtgever voor de maatwerkvoorziening valt dit onder het reguliere contractmanagement van de SDD. Bij de inrichting van de maatwerkvoorziening is een projectteam betrokken met zowel een projectleider vanuit Drechtwerk als een projectmanager vanuit de SDD. Om de voortgang en ontwikkelingen goed te blijven monitoren stellen we voor ieder kwartaal te evalueren met alle betrokken partijen. DrechtwerkActief heeft de ambitie om snel te groeien. Door regelmatig te toetsen kunnen we mogelijke uitbreiding rechtvaardigen aan de hand van concrete cijfers en (klant)tevredenheid.

Op dit moment zijn er 3 medewerkers aan het werk voor logistiek en administratie. Bij het in deze berekening aangehouden aantal van 1462 waszakken per week is er een mogelijkheid dat het aantal medewerkers dat hiermee bezig is kan oplopen tot 22 fte.

Juridische consequenties

Om het besluit juridisch bindend te maken moet, afhankelijk van de keuze, waarschijnlijk aanpassing in de verordening plaatsvinden. Voor maatwerkdienstverlening is dat het geval bij veranderingen in de aard, omvang of criteria van deze voorzieningen en moeten dan altijd worden opgenomen. Bij een algemene voorziening is dat afhankelijk van de omvang en impact van de veranderingen: kleine operationele wijzigingen kunnen vaak zonder aanpassing van de verordening worden doorgevoerd, maar bij significante wijzigingen in de toegang, voorwaarden of het aanbod moet de verordening wel worden aangepast.

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Dit voorstel staat sterk in relatie tot Ontwikkelen naar Werk en Bestaanszekerheid Versterken, dit doordat de participatiedoelgroep werkervaring opdoet waarmee kansen op de (reguliere) arbeidsmarkt worden vergroot. Bovendien bevordert het de sociale inclusie en zelfredzaamheid. Financieel gezien linken de beleidsvelden aan elkaar omdat gemeenten nu jaarlijks de tekorten vanuit Drechtwerk bijpassen, maar wat bij een positieve businesscase bij Drechtwerk op de voorziening zoals voorgesteld, minder wordt doordat de voorziening dan als kostendekkend wordt beoogd.

Fatale termijn

N.v.t.

Advies en draagvlak

De voorstellen zoals genoemd zijn binnen het ROO besproken met als uitkomst dat de meeste gemeenten openstaan voor voortzetting met een inrichting als maatwerkvoorziening, waarbij Dordrecht en Sliedrecht het strijken daarin niet wensen mee te nemen. Vanuit GR Sociaal kunnen wij alleen adviseren op een maatwerkvoorziening.

Echter is er de vrije keuze voor gemeenten om te kiezen voor een algemene voorziening. In dat geval ligt de verantwoordelijkheid om hierin te voorzien bij gemeenten. In de tijd dat deze algemene voorziening (nog) niet beschikbaar is, zullen we het noodzakelijke wassen en – met uitzondering van Dordrecht – strijken, als maatwerk HO blijven indiceren op basis van de vastgestelde normtijden en kosten HO (€40,97 eenpersoonshuishouden, €61,46 meerpersoonshuishouden).

Het voorstel is ook ter advies voorgelegd aan de Regionale Adviesraad Drechsteden. Het advies wordt separaat opgestuurd.

Verdere procedure en uitvoering

De overbruggingsperiode tot uiterlijk 31 maart 2025 is geregeld in een samenwerking tussen DrechtwerkActief en SCO diensten. Zij verzorgen voor de klanten/inwoners van de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht de uitvoering. Voor de gemeenten Alblasserdam, Papendrecht en Hendrik-Ido-Ambacht blijft Werkvisie De Hoop deze verzorgen. Gedurende de overbruggingsperiode zal een minimum aan nieuwe Wmo-klanten toegelaten worden in de voorziening.

Als de vraag naar deze voorziening in de toekomst toeneemt doordat de aantallen daadwerkelijk groeien naar het aantal waarmee in de businesscase is gerekend, is er bij Werkvisie de Hoop voor de gemeenten Alblasserdam, Papendrecht en Hendrik Ido Ambacht nu nog groeicapaciteit van 60 naar 75 waszakken. Parallel hieraan start na akkoord van het bestuur, DrechtwerkActief met de inrichting van een nieuwe locatie waar 150 waszakken per week – tegenover 108 in de huidige locatie - verwerkt kunnen worden. Deze locatie zal de werkzaamheden overnemen van SCO diensten. Daarnaast zijn er meerdere locaties binnen de Drechtsteden beschikbaar om verder uit te breiden. Bij het aansluiten van Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam zal met de uitvoerende partijen worden besproken hoe de verdeling van gemeenten tussen de partijen vorm zal krijgen.

Communicatie

Voor de tijdelijke voorziening heeft DrechtwerkActief de communicatie reeds verzorgd. Bij akkoord van deze voorstellen, zal er in samenwerking met de afdeling communicatie een plan worden opgesteld.

Bijlagen

Geen.